

Kunstzinniger dankzij dementie

Van de 122.000 Vlamingen met dementie wonen er ruim 85.000 thuis. Dementie brengt verstandelijke en fysieke problemen mee, maar personen met dementie kunnen vaak nog meer dan algemeen wordt aangenomen. Omdat het belangrijk is ook hun mogelijkheden te belichten, startte het dementievriendelijke Herentals een werkgroep dementie die veel initiatieven neemt om alle facetten van dementie te belichten.

dienstencentrum Convent. Ze vertelt dat er al vóór de oprichting van de werkgroep steungroepen bestonden voor familieleden van personen met dementie, de zogenaamde familiegroepen: 'Zij kunnen nu voor hun bijeenkomsten ook terecht in het woonzorgcentrum – met nadruk op opname – en in het lokale dienstencentrum, waar de nadruk meer op de thuissituatie ligt. Door deze combinatie trekken ze een breder publiek aan.' Informeren is fundamenteel: 'Zo bieden we in de bibliotheek ook een EHBD-trolley (Eerste Hulp Bij Dementie) aan, met allerlei materiaal (boeken, dvd's) omtrent dementie dat de leden dan in één uitleenbeurt kunnen meenemen.'

Het startschot voor dementievriendelijk Herentals werd in 2014 met een fototentoonstelling gegeven: 'De fotografiegroep van het lokale dienstencentrum maakte portretten van personen met dementie die in het woonzorgcentrum verbleven. Deze foto's werden telkens gecombineerd met een foto van vroeger en eronder kort het levensverhaal. Daarnaast maakten de fotografen ook een film met foto's, waarbij muziek werd gespeeld en twee bezoekers van het dienstencentrum gedichten van Rosemie Mels voorlasen. Rosemie schreef deze gedichten in de periode dat haar vader dement was. Ze geven de verschillende fases van het verloop van dementie goed weer.' Zowel de fototentoonstelling als de film kan gratis geleend worden. Zo maakten verschillende buurgemeenten maar ook de Alzheimerliga al gebruik van deze tentoonstelling.

Een telefoonnummer waarop mensen informatie kunnen krijgen of een afspraak kunnen maken met de referentiepersoon dementie, stickers en bierviltjes voor de handelaars en horecazaken in Herentals waarmee ze kunnen tonen dat ze aandacht hebben voor mensen met dementie, een folder met tien tips over de omgang met personen met dementie. Zulke initiatieven danken de Herentalse inwoners aan de werkgroep dementie die werd opgericht in het kader van een interregionaal project dementievriendelijke gemeenten. De drie woonzorgcentra, het lokale dienstencentrum, de Alzheimerliga, de OCMW-voorzitter, de schepen ouderenzaken en de sociale dienst van de stad werken aan veel initiatieven die meestal worden gecoördineerd door Betty Peeters, centrumleider van

Niet te vergeten

In juni 2017 vond in de Lakenhal van Herentals de tentoonstelling 'Kunst om niet te vergeten' plaats. Hiervoor volgden de mensen met dementie uit de woonzorgcentra een opleiding in de kunstacademie. 'Telkens vertrok de lesgeefster van een bestaand kunstwerk om de deelnemers te inspireren zelf iets te maken,' zegt Betty Peeters. 'Tijdens de lessen werden de personen met dementie begeleid door een familielid of iemand van het woonzorgcentrum. De fotografen van het dienstencentrum hebben ook hier foto's gemaakt. De tentoonstelling in de Lakenhal presenteerde telkens drie kunstwerken en een portretfoto van de kunstenaar. Uit de portretfoto's blijkt heel duidelijk dat de deelnemers echt genoten van kunstig bezig zijn.'

Dementie doet de verstandelijke mogelijkheden verminderen. Dit brengt met zich mee dat gevoelens veel belangrijker worden, waardoor personen met dementie meer openstaan voor kunst, zelfs als ze daar vroeger niet zo gevoelig voor waren. Bovendien hebben mensen met dementie de neiging uit te drukken wat zij denken en voelen op het moment zelf, wat hen tot natuurlijke kunstenaars maakt. 'Door deze tentoonstelling worden mensen met dementie op een positieve manier in de kijker gezet,' zegt Betty Peeters. 'De nadruk ligt op wat zij nog kunnen, en niet op wat er niet meer is. Ook tonen deze mensen dat zij nog kunnen communiceren via beelden en kunst, ook al lukt praten niet meer zo goed.'

In het najaar van 2017 startte een nieuwe opleiding in de kunstacademie met de hoop ook personen met dementie die nog thuis wonen aan te trekken, maar jammer genoeg zijn ook nu enkel bewoners van de woonzorgcentra eraan begonnen. De thuisdiensten,

die in het dienstencentrum gevestigd zijn, worden wel steeds betrokken bij de projecten. Betty bezorgt hun alle informatie en laat hen ook bij hun thuiszorgcliënten reclame maken.

Op dit moment is de werkgroep samen met de stads- en natuurgidsen van Herentals een dementievriendelijke wandeling aan het uitwerken. Er komt een boekje met oude foto's van diverse locaties, met telkens ook een foto van de huidige situatie, en wat uitleg erbij. Deze boekjes zullen via de woonzorgcentra en het dienstencentrum verspreid worden. De bedoeling is dat deze route ook rolstoelvriendelijk is, zodat veel mensen ze kunnen afleggen. Voor Betty Peeters zit de kracht van het project in de intensieve samenwerking tussen alle partners: 'We streven allemaal hetzelfde doel na en werken goed samen. Enkel door deze samenwerking kunnen de projecten slagen. Private en openbare woonzorgcentra werken samen, het woonzorgcentrum levert deelnemers aan de kunstlessen,

CONTACT

Betty Peeters
 verantwoordelijke minder-
 mobielenentrale
 bettypeeters@ocmwherentals.be
 T 03-778 55 83

mensen uit het dienstencentrum maken de foto's.' Via al deze initiatieven hopen Betty en haar collega's het taboe te doorbreken en een positiever beeld van dementie te schetsen. Betty Peeters: 'Door de tentoonstelling met de kunstwerken waren veel bezoekers enthousiast over wat mensen met dementie nog kunnen. Anderzijds kun je de negatieve kant van dementie ook niet negeren. Het is belangrijk om de twee kanten van de zaak te belichten.'

**LIESBET VAN ELSACKER IS VVSG-REGIONAAL MEDEWERKER
 THUISZORG ANTWERPEN**

PURO[®]
 Fairtrade Coffee
 saving the rainforest

Wij geloven in eerlijke lonen voor de boeren die onze koffie telen.
 Puro zet zich ook in voor de bescherming van de regenwouden. Voor elk kopje koffie dat u drinkt, staan wij een financiële bijdrage af aan de natuurbeschermingsorganisatie World Land Trust om bedreigde stukken tropisch regenwoud in Zuid-Amerika duurzaam te beschermen.

www.purocoffee.com - 0800/44 0 88